

TOBB ETÜ SPM, **ÜÇ AYDIR İŞSİZLİĞİ BÜYÜK İSABETLE** TAHMİN EDİYOR

TOBB ETÜ-SPM, **Türkiye'de ilk defa, işsizlik rakamlarını bir ay önceden** tahmin edip açıklıyor. Önceki dönemlerde görülen ve temelde iç talepteki daralmadan kaynaklanan olumsuz etkinin iş gücü piyasalarındaki yansımalarının Eylül itibarıyla azalmaya başlamasını ön gördüklerini belirten SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan, " İş gücü piyasalarında hâlihazırdaki durum sürecek ve Eylül ayı için genel ve tarım dışı işsizlik oranı sabit kalacak gibi gözüküyor" dedi.

İşsizlik oranlarının önceden tahmin edilip düzenli ve kısa aralıklarla kamuoyuna açıklanması bugüne kadar Türkiye'de alışılmış bir uygulama değildi. Yayınladığı aylık bültenlerle istihdam eğilimlerini, açıklanmış veriler üzerinden analiz eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ-SPM), Haziran 2014'ten itibaren Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) izleyen ayda açıklayacağı işsizlik verilerine ilişkin tahminlerini kamuoyuyla paylaşma geleneğini başlattı. Bugüne kadar TOBB ETÜ-SPM'ın çok isabetli çıkan tahminleri basında da geniş yer buldu. Öyle ki, Alaattin Aktaş Dünya gazetesindeki köşesinde "TÜİK'i beklemeye gerek yok, TOBB ETÜ SPM işsizlik oranlarını önceden açıklıyor" diye yazdı.

TÜİK her ayın 15'inde, üç ay önce yapılan ankete dayalı olarak hesapladığı o aya ait işsizlik verilerini kamuoyuna ilan

ediyor. SPM ise ertesi gün; TÜİK'in verileri ve başka verileri kullanarak, bir ay sonra açıklanacak manşet işsizlik oranı ve dört ayrı işsizlik ve iş gücü piyasası verisi rakamını tahmin ederek kamuoyuna deklare ediyor. SPM bu yeni çalışmasında; TÜİK'in Ağustos ayında açıkladığı Haziran ayı işsizliğini, Eylül ayında açıkladığı Temmuz ayı işsizliğini ve Ekim ayında da, Ağustos ayı işsizliğini üç defadır büyük bir isabetle tahmin etti. SPM en sonuncu olarak ise Kasım ayında, Eylül ayı işsizliğini tahmin etti ve TÜİK'in açıklaması bekleniyor.

TÜİK'İN İŞSİZLİK ORANLARINI İLAN ETTİĞİ TARİH	TÜİK'İN İLAN ETTİĞİ RESMİ İŞSİZLİK RAKAMI HANGİ AYA AİT?	SPM, ERTESİ GÜN HANGİ AYI TAHMİN EDİYOR?
15 EYLÜL	HAZİRAN	TEMMUZ
15 EKİM	TEMMUZ	AĞUSTOS
15 KASIM	AĞUSTOS	EYLÜL
15 ARALIK	EYLÜL	EKİM

PROF. DR. SAYAN'IN GÖZETİMİNDE HAZIRLANIYOR

SPM, ilk olarak Haziran ayı için işsizlik oranı tahminini %9 olarak yaptı ve TÜİK Ağustos ayında bu rakamı %9,1 olarak açıkladı. SPM'nin tahminini %9,6 olarak açıkladığı Temmuz ayı işsizlik oranı ise TÜİK tarafından %9,8 olarak ilan edildi. SPM, mevsimsel olarak Türkiye'de işsizliğin nispeten daha düşük seyrettiği Ağustos ayı işsizliğinin ise 0,5 puan gibi yüksek oranlı bir artışla %10,3'e çıkacağını öngördü. TÜİK, Kasım ayında yaptığı açıklamada Ağustos ayı manşet işsizlik oranının %10,1 olduğunu ilan etti. Bu açıklama, SPM'nin işsizlik istatistiklerindeki "sıra dışı kırılma anı"nı çok iyi tahmin ettiğini gösterdi.

SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan gözetiminde, misafir araştırmacılar Pınar Kaynak ile Ozan Acar ve yardımcı araştırmacı Mustafa Enes Kaya'nın çalışmasına göre; Aralık ayında açıklanacak Eylül ayı işsizlik rakamının ise %10 üzerindeki seyrini sürdürerek, yüzde 10,1 düzeyinde kalması öngörülüyor.

SPM tahminlerinde, işsizlik istatistiklerinin omurgasını oluşturan diğer dört önemli göstergede de önemli bir isabet kaydetti. Sözgelimi SPM tarafından Ağustos 2014 için tarım dışı işsizlik oranını %12,6, istihdam oranı %45,8, iş gücüne katılım oranı %51 ve sanayi istihdamı da 5 milyon 200 bin kişi olarak tahmin edilmişti. TÜİK'in ilan ettiği gerçekleşen değerler ise tarım dışı işsizlik oranında %12,3, istihdam oranında %46,1, iş gücüne katılım oranında %51,2 ve sanayi istihdamında 5 milyon 257 bin kişi oldu.

SPM bu verilerin Eylül ayındaki seyrine ilişkin olarak da, tarım dışı işsizlik oranının

%12,3'lük düzeyinin değişmeyeceği, istihdam oranında 0,2 puanlık düşüşle %45,9'a inileceği, aynı şekilde iş gücüne katılım oranının da 0,2 puanlık gerilemeyle %51'e düşeceği, sanayi istihdamının da düzeyinin korunarak, 5 milyon 257 bin kişi olarak gerçekleşeceği tahmininde bulundu.

SANAYİDE YAVAŞLAMANIN İÇ VE DIŞ SEBEPLERİ VAR

Yaz ayları başından bu yana sürekli "sanayide yavaşlama" uyarısı yaptıklarını belirten SPM Araştırmacısı ve tahminleri gerçekleştiren ekibin lideri olan Pınar Kaynak, iç talepte bir süredir gözlenen daralmanın etkisinin hissedildiği işsizlik artışının dış sebeplerini ise şöyle anlattı:

"Bir taraftan Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde istikrarlı bir toparlanmanın sağlanamaması, diğer taraftan da Orta Doğu'daki politik durum ihracatın artış ivmesini olumsuz yönde etkiledi. FED'in faizi erken artırma beklentisinin de yatırımlar üzerinde ciddi yavaşlatıcı etkisi olmasını bekliyoruz. Tüm bu gelişmeler ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkiliyor ve iş gücü piyasalarına negatif yansımalarının süreceğini düşünüyoruz. Zaten yaptığımız tahminler de bu beklentilerimizi destekler niteliktedir."

SONBAHARDA DURUM NE OLABİLİR?

Peki, bu gidişat sonbahar ayları boyunca sürecek mi? SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan, bu etkilerin Aralık'ta açıklanacak olan Eylül ayı verilerinde bir miktar frenlenmiş gözükeceğini düşündüklerini, çünkü sanayi üretim endeksinde üçüncü çeyrekte meydana gelen 1,1 puanlık artışla birlikte yatırım ve ara malı ithalatının artmasının iç talepte bir canlanmanın işareti olabileceğini vurguluyor.

SPM Direktörü Prof. Dr. Sayan konuya yönelik şu açıklamayı yaptı:

"İhracatın Eylül itibarıyla bir önceki döneme göre %20, geçen yılın aynı ayına göre %4,5 oranında artması da bu beklentiyi destekliyor. Dolayısıyla, önceki dönemlerde görülen ve temelde iç talepteki daralmadan kaynaklanan olumsuz etkinin iş gücü piyasalarındaki yansımalarının Eylül itibarıyla azalmaya başlamasını öngörüyoruz. İş gücü piyasalarında hâlihazırdaki durum sürecek ve Eylül ayı için genel ve tarım dışı işsizlik oranı sabit kalacak gibi gözüküyor. Yani bizim tahminimize göre, Ağustos ayıyla aynı düzeyde kalarak %10,1 olarak gerçekleşecek işsizlik rakamının daha yükselmemesi, gelecek için umut verici bir işaret olabilir."

Hatırlatma

	Eylül 2014	Ağustos 2014		Temmuz 2014		Haziran 2014	
	SPM Tahmin	SPM Tahmin	Gerçekleşen	SPM Tahmin	Gerçekleşen	SPM Tahmin	Gerçekleşen
İşsizlik Oranı (%)	10.1	10.3	10.1	9.6	9.8	9	9.1
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12.3	12.5	12.3	11.8	12	11.1	11.1
İstihdam Oranı (%)	45.9	45.8	46.1	46.4	46.3	46.8	46.7
Sanayi İstihdamı (Bin kişi)	5257	5200	5257	5314	5243	5356	5332
İş Gücüne Katılım Oranı (%)	51	51	51.2	51	51.3	51.5	51.3

Kaynak: *TÜİK, SPM tahminleri*